משנה · אחרונים · רש״ש · סדר טהרות

רש״ש על משנה עוקצים

רבי שמואל שטראשון [הרש"ש]

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

רש״ש על משנה עוקצים

רבי שמואל שטראשון [הרש"ש]

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/רשש-על-משנה-עוקצים/
הקובץ נוצר ב־17 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611162349 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק א 4
משנה א 4
משנה ג 4
משנה ד 4
משנה ה 4
משנה ו 4
פרק ב 5
משנה ב 5
משנה ה 5
משנה ט 5
פרק ג 6
משנה ג 6
משנה ט 6
משנה יב 6

פרק א

משנה א

מיטמא ומטמא. עי' פי' הרע"ב. ורש"י בר"פ העור והרוטב פי' איפכא והוא יותר מכוון וכ"נ שפי' גם הרע"ב בפ"א דטהרות מ"ב:

תוי"ט ד"ה ומצטרף. והקשו התוס' כו' מנלן צירוף בשומר להכניס כו'. שביק פרכת הש"ס שם על יד מנלן להכניס. ולתירוצא דסתמא דגמ' דכי כתיב יד אהכנסה כתיבא. מתורצת ג"כ קושיית התוס' אשומר. וכי איצטריכא לתירוצא דידהו לרב חביבא שם איצטריך:

משנה ג

ד"ה ומלעין. והערוך פי' כו' שמגינין ושומרין. צ"ע דהתנן הכא דאין מצטרפין. ואם הם שומרין ראוין היו להצטרף כדין שומר. וראיתי בערוך עצמו העתיק מלעין של שבלין מיטמאין ומטמאין ומצטרפין. והתוי"ט לא חלי ולא הרגיש במחכ"ת. וצ"ע בגמ' דחולין שם דמשמע דלא כגי' הערוך:

משנה ד

ר"י מטמא בכולן ומטהר בשרשי כו' והלפת. נלע"ד דחסר בספרים שלנו תיבת והלפת בדברי ת"ק וכצ"ל שרשי קולסי הכרוב והלפת וחלפות כו'. או שנסתרסו התיבות וצ"ל והלפת קודם וחלפות. אבל מהרמב"ם בחבורו משמע שהיה גורס כגי' שלפנינו:

משנה ה

תוי"ט ד"ה ר"י. אכתי קשה כו' דודאי ע"י דישה נתרוקנה התבואה כו'. תמוה דע"כ מיירי שנשאר עדיין תבואה בתוך השבלים דאל"כ למאי הוויין ידות. ולשון רש"י בסוכה שדשן לידות כו' משמע דהשבלים לא נדושו עדיין וזהו ג"כ כוונת הרע"ב במש"כ שדש אותן כו' עם התבואה דר"ל דהן עדיין עם התבואה:

משנה ו

עוקץ דלעת טפח. וכ' הרע"ב אעוקץ דדלעת יונית דוקא קאי. לכאורה יפלא מאין לקח זה. אבל עינו ראתה למרחוק בירושלמי ספ"ב דכלאים דחשיב שם דברים שנאמרו בדלעת יונית וזה א' מהן עוקצה טפח הביאוהו שם הר"ש ושנ"א. עד שאני תמה על הר"ש פה ועל הרמב"ם בפי' ובחבורו שסתמו הדברים ולא ביארו זה:

פרק ב

משנה ב

כל הגלעינין. פי' הרע"ב כמו גרעינין. כי אותיות למנ"ר מתחלפות זה בזה עי' ביאור ד"ה (א' ד' א') לרי"ו:

שם ולא מצטרפות. ק"ל דהא תנן בפ"א דערלה מ"ח דגרעינים אסורים בערלה. והתוס' בברכות (ל"ו ריש ע"ב) פי' הטעם משום דפירי נינהו וכ"כ הרא"ש שם. והרשב"א הביאו הטור או"ח ר"ס ר"ב כתב הטעם דמרבינן להו מאת פריו את הטפל לפריו וכ"כ הרא"ש בהל' ערלה סי' ז' ועי' מע"מ. מ"מ בין למר ובין למר קשה דליצטרפו. לפיכך ה"נ עיקר גי' הרא"ש והא"ר דגרסי ומצטרפות. ואולי י"ל הגי' שלפנינו. משום דעל הגרעינין יש כמו חותל והוא הוה השומר. והגרעין הוה כמו שומר ע"ג שומר דלגבי טומאה אינו מצטרף כדאיתא בחולין (קיט ב') והביאו התוי"ט לקמן (מ"ג וד'). אבל לגבי ערלה אסור שומר על גבי שומר כמו הנץ של רמון דלגבי טומאה אינו מצטרף מטע"ז ובערלה אסור כדאיתא בפ"א דערלה מ"ח הובאה בברכות שם ועי"ש בפירש"י. וכ"ז לשיטת הרשב"א. אבל לשיטת התוס' קשה:

תוי"ט ד"ה עצם. והכא לא לגרור את כולה. משמע דר"ל דהכא כ"ע מודו דאפי' לפחות מכפול. ותימה דהא הגמ' בחולין (קי"ט) מייתא הך תוספתא על פלוגתת רב וריו"ח ביש שומר לפחות מכפול או לא וכדמסיק שם רבא דהתוס' מיירי בשומר. ולעד"נ דהתם מה שאמר כזית בשר הכוונה על המוח שבתוכה כדמוכח מהא דרבא וע"ש בפירש"י ולכן כל העצם כמו שהוא נצרך לשמירתו. והכא מיירי בבשר ממש שסביבותיו. ולו אינו נצרך לשמירת העצם שלמעלה ממנו. א"נ יש לחלק ע"ד שחילק הראב"ד בגלעינה שהביאו התוי"ט בדבור הקודם:

ודע דבגמ' שם הגי' אחרים במקום חכמים דבתוספתא ועי' בתוס' שם בד"ה וריו"ח הב':

משנה ה

התחיל לפרק. מהר"ש משמע דגריס למרק. ותימה על התוי"ט שלא העיר מזה לפי דרכו:

משנה ט

תוי"ט ד"ה והטהור. ל"י כו'. ולי נראה דכלפי דתנן סוף פ"ט דתרומות שתילי תרומה שנטמאו ושתלן טהרו מלטמא ואסורין מלאכול כו' מסקינן בפסחים דאף לכהנים אסורין משום מעלה וכן פי' שם הרע"ב קמשמע לן דהכא מותרין אף לאכול:

פרק ג

משנה ג

והחלב בשוקים א"צ מחשבה כו'. ופי' הרע"ב דמיירי בחלב טמאה כו'. וצ"ל דמיירי שנחרה ולא שמתה מאליה דאז ודאי לא עדיף מבשרה דבעי' מחשבה בכ"מ וכדפי' הרע"ב לקמן מ"ט והתוס' בנדה (ס"ד נ'). ולפ"ז נוכל לגרוס ברישא ג"כ והחלב בכפרים צריכין מחשבה וא"צ הכשר ומיירי ג"כ בשל בהמה טמאה נחורה ודלא כתוס' שם ורש"י והר"ש שכתבו דא"א לקיים גי' זו. והתוי"ט ל"ד במה שהביאם על פי' הרע"ב:

משנה ט

בתוי"ט. ומ"ש הרע"ב שנתנבלה כו' והיינו כו'. הן כיון דתני א"מ טומאת נבלות ע"כ בנתנבלה איירי:

משנה יב

אריב"ל עתיד כו'. הרמב"ם חשבו בתנאים בעבור הזכרו כאן במשנה כמש"כ התוי"ט בשמו. ובאמת זולתי פה עוד לא מצאנוהו במשנה. והתוי"ט לקמן הביא מקומות בש"ס שלא חשבוהו רק לאמורא. ול"נ דמוכח בחלק (ק) דלא היה בגירסתם הא דריב"ל במשנה דאיתא שם כי אתא ר"ד אמר עתיד כו' מלא עומסו כו' ומ"ט לא שכיחת באגדתא דאמרי במערבא משמיה דר"מ עתיד כו' כלישנא דריב"ל הכא. ואם איתא יותר ה"ל להביא מהמשנה. וגם מאי קמ"ל במערבא הלא מתני' היא:

סליק מסכת עוקצין. בעזר לו הכח לקרב קיצין:

בנל"כ